

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Myszka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Katarzyna Gonera

w sprawie z powództwa A. R.

przeciwko Holdingowi Węglowemu Spółce Akcyjnej Kopalni Węgla Kamiennego „S.” w K.

o wynagrodzenie, dodatkową nagrodę roczną, nagrodę z okazji Dnia Górnika, nagrodę jubileuszową, odprawę emerytalną, wynagrodzenie za godziny nadliczbowe,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 15 kwietnia 2010 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 30 czerwca 2009 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy IX Wydział Pracy, postanowieniem z dnia 30 czerwca 2009 r., zawartym w punkcie III wyroku tego Sądu z dnia 30 czerwca 2009 r., odstąpił od obciążenia powoda A. R. kosztami procesu w sprawie przeciwko Holdingowi Węglowemu Spółce Akcyjnej Kopalni Węgla Kamiennego „S.” w K. o wynagrodzenie, dodatkową nagrodę roczną, nagrodę z okazji Dnia Górnika, nagrodę jubileuszową, odprawę emerytalną, wynagrodzenie za godziny nadliczbowe. Wyrokiem tym, po rozpoznaniu apelacji powoda, Sąd Okręgowy

zmienił oddalający powództwo wyrok Sądu Rejonowego z dnia 7 maja 2007 r., w ten sposób, że zasądził rzecz powoda jedynie kwotę 68,42 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23 września 2006 r. (pkt I wyroku), a w pozostałym zakresie oddalił apelację (pkt II wyroku). Ze względu na precedensowy charakter sprawy Sąd Okręgowy nie obciążył powoda kosztami procesu na zasadzie art. 102 k.p.c. w związku z art. 108 k.p.c.

W zażaleniu na postanowienie o kosztach strona pozwana domagała się jego zmiany i zasądzenia od powoda na rzecz wnoszącej zażalenie kosztów zastępstwa prawnego w kwocie 7.200 zł za postępowania przed Sądem pierwszej i drugiej instancji, a także zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego. Zdaniem żalącej się w sprawie nie zachodzą okoliczności, które uzasadniały całkowite zwolnienie powoda od ponoszenia kosztów zastępstwa, ponieważ wyrokiem z dnia 30 czerwca 2009 r. Sąd uwzględnił apelację powoda, a tym samym powództwo jedynie w nieznacznym zakresie. Tymczasem strona pozwana poniosła koszty związane z obsługą komputerów, drukarki, wydatki na papier w celu skompletowania obszernej dokumentacji płacowej niezbędnej do przeprowadzenia procesu oraz koszty związane ze zwiększoną ilością godzin pracy przy kompletowaniu dokumentacji. W tej sprawie toczyło się wiele postępowań, w tym także przed Sądem Najwyższym, który Sądowi drugiej instancji rozstrzygnięcie o kosztach. Skoro w sprawie w sposób ewidentny wykazano, że roszczenie powoda było niemal całkowicie bezpodstawne, to wygrywając sprawę stronie pozwanej należą się koszty procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego (koszty opinii biegłych oraz zastępstwa procesowego w sumie w wielu instancjach), zwłaszcza że powód nie cofnął powództwa, co mogłoby się przyczynić do zmniejszenia ilości godzin pracy i wydatków związanych z procesem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie mogło być uwzględnione, ponieważ zabrakło w nim uzasadnienia zarzutu naruszenia przez Sąd drugiej instancji art. 102 k.p.c., którego zastosowanie Sąd ten uzasadnił „precedensowym charakterem sprawy”. W wypadkach szczególnie uzasadnionych przepis ten dopuszcza fakultatywną możliwość zasądzenia od strony przegrywającej spór tylko części kosztów albo - tak jak w rozpoznawanej sprawie - nieobciążania jej w ogóle kosztami. Można go

stosować do strony przegrywającej spór, co oznacza, że zarzuty zażalenia poniesienia określonych kosztów procesu przez stronę żalącą się, która wygrała sprawę, nie mogą prowadzić do podważenia zasadności nieobciążenia strony przegrywającej sprawę „na zasadzie art. 102 k.p.c. w związku z art. 108 k.p.c.”, jeżeli strona wygrywająca sprawę nie podważa uzasadnienia odstąpienia od obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej sprawę ze względu na wskazany przez sąd wypadek szczególnie uzasadniony w rozumieniu art. 102 k.p.c. Wprawdzie uzasadnienie zastosowania tego przepisu przez wskazanie na „precedensowy charakter sprawy” jest ogólnikowe, ale odniesienie takiej oceny Sądu do zawilego i skomplikowanego stanu prawnego rozpoznanej sprawy na gruncie trudno zrozumiałych dla zwykłego pracownika spornych postanowień zakładowego prawa pracy (holdingowej umowy zbiorowej oraz ponadzakładowego układu zbiorowego pracy) - mogło prowadzić do uznania wystąpienia wypadku szczególnie uzasadnionego, który usprawiedliwiał odstąpienie od obciążania kosztami procesu pracownika przegrywającego sprawę, zwłaszcza gdy wnoszący zażalenie pracodawca nie kontestował takiej oceny Sądu drugiej instancji ani wskazanego uzasadnienia zastosowania art. 102 k.p.c. Poza tym w judykaturze przyjmuje się, że jeżeli regulacje płacowe są zawile lub wymagają dokonywania skomplikowanych zabiegów interpretacyjnych, to w sprawach rodzących istotne wątpliwości dotyczące wysokości należnego wynagrodzenia za pracę pracownik może dochodzić wyjaśnienia swoich żywotnych interesów płacowych w postępowaniu sądowym i choćby jego żądania okazały się nieuzasadnione, istnieje podstawa do zastosowania art. 102 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 1971 r., I PZ 17/71, OSNC 1971 nr 12, poz. 222).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.